

MINTAQANING TRANSPORT TIZIMI SALOXIYATINI OSHIRISH YO'NALISHLARI (XORAZM VILOYATI MISOLIDIDA)

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10516904>

Kurambayeva Dilbar Saburbayevna

Annotatsiya

Ushbu maqolada Xorazm viloyati misolidagi transport tizimi saloxiyatini oshirish, Yagona transport tizimlarini yaratish, transport sohasida yangi innovatsiyalar qabul qilish, yangi texnologiyalar va transportning ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish kabi muhim yo'nalishlarga e'tibor qaratish hamda ularni rivojlantirish tog'risida so'z olib boriladi.

Kalit so'z

transport, innovatsiya, avtomobil, tarmoqlar, transport, tizim, saloxiyat, yo'nalish, takomillashtirish.

Abstract

This article focuses on the importance of increasing the efficiency of the transport system on the example of the Khorezm region, creating unified transport systems, adopting new innovations in the transport sector, and focusing on the development of new technologies and automation of transport production processes.

Key word

transport, innovation, automobile, networks, transport, system, authority, direction, improvement.

Абстрактный

В данной статье акцентируется внимание на важности повышения эффективности транспортной системы на примере Хорезмской области, создании единых транспортных систем, внедрении новых инноваций в транспортной сфере, а также сосредоточении внимания на разработке новых технологий и автоматизации транспортных производственных процессов. .

Ключевое слово

транспорт, инновации, автомобиль, сети, транспорт, система, власть, направление, улучшение

Hozirgi kunda Dunyo mamlakatlarida keskin rivojlanib borayotgan turizm mamlakat iqtisodiyotidagi eng serdaromad soha hisoblanadi. Shu bois, turizmni rivojlantirish davlat ahamiyatiga ega bo'lgan masala bo'lib, turizmni rivojlantirish muammolarini o'rganishni talab qiladi. Darhaqiqat, har bir mintaqaning turizm

salohiyatini oshirish uchun turistik resurslar va turizm xizmatlari ko'rsatish muhim ahamiyat kasb etadi. Bunda, milliy turizmni rivojlantirishning asosi bo'lgan turistik turlarni ishlab chiqish va ushbu marshrutlar asosida turistlarni keng jalb qilib, sayohatlarni tashkil etish muhim masala bo'lib hisoblanadi. Chunki, yangi ko'rinishdagi xizmatlarni ko'rsatish turistlarni ko'plab jalb qiladi. Aynan, turizm xizmatlari ko'rsatishga bugungi kunda talab juda katta bo'lib, bu esa mazkur sohada ishlovchi mutaxassis-kadrlardan ulardan yuqori bilim, malaka va tajribaga ega bo'lishni taqozo etadi.

Ma'lumki, O'zbekiston qadim zamonlardan G'arb va SHarqni bog'lovchi Buyuk ipak yo'lida joylashgan davlat sifatida mashhur bo'lgan. Endilikda ana shu qadimiy yo'l yangicha sayqal topib, ellarni-ellarga bog'lab kelmoqda. Hozirgi vaqtda mamlakatimizni modernizasiya qilish va yangilash, iqtisodiyotimizning sifat jihatidan yangi, zamonaviy tarkibiy tuzilmasini shakllantirish, hududlarimizni kompleks rivojlantirish transport va kommunikasiya tizimini takomillashtirish bilan uzviy bog'liq.

Xiva shahri va butun Xorazm hududi haqli ravishda YUNESKO va jahon tadqiqotlar hamjamiyati tomonidan insoniyat tamadduni paydo bo'lgan makon, eng qadimgi tarixiy-madaniy markazlar qatorida tan olingan.

O'zbekistonning milliy turizm salohiyatini kompleks targ'ib qilish doirasida har yili Xorazm viloyati va Xiva shahrining turizm-ma'rifiy salohiyatini yetakchi xorijiy ommaviy axborot vositalarida, jumladan VVS, NHK, Euronews, Discovery Network International va boshqa telekanallar tarmoqlarida maqsadli reklama va targ'ib qilish bo'yicha muntazam ravishda chora-tadbirlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xorazm viloyati transport tizimi salohiyatini oshirish uchun bir nechta yo'nalishlar mavjud. Bu yo'nalishlar o'rtasida avtomobil yo'llari va transport interfeyslarini yaxshilash, umumiy transport infrastrukturani takomillashtirish, energiya iste'moli va transport yo'nalishlarida innovatsiyalarni qo'llash kabi masalalar kiritiladi.

1.Avtomobil yo'llari va transport interfeyslari: Yer ustidagi transport tarmoqlarining yaxshilanishi viloyatdagi transport tarmoqlari orqali yopilgan yo'lni ta'minlashni, yo'lg'ichli ko'rish va ko'chaga qo'yishni, yo'lni ta'mirlashni, yagona yo'lni ta'minlashni o'z ichiga oladi. Bu, aholi va mehnat kuchlari uchun ko'proq ish olib borish orqali rivojlanadi, shuningdek, shaharlar va qishloqlar orasidagi aloqalar bo'yicha transport interfeyslari yaxshilanadi. Misol uchun, yo'lak tarmoqlari va avtobus terminal va stantsiyalar yoki relizlar kabi interfeyslar rivojlanadi.

2.Transport infrastrukturani takomillashtirish: Transport infrastrukturasi, jismoniy taraqqiyot, eng samarali transport yo'llari, maktablariga, kasalxonalariga, aholi qurish uchun yirik ob'ektlariga ega bo'lishi rivojlanadi. Masofaviy ta'limni takomillashtirish, aholi raqamiga yirik e'tibor qaratiladi.

3 Energiya iste'moli: Sifatli yo'llar va transport tarmoqlarida energiya iste'moli nazorati, elektrifikatsiyalash va toza energiya alternativasi qo'llash. Bu, transport tizimini energiya samaraliroq va ekologik tarzda ishlatish orqali ekologik saqlashni takomillashtirish uchun muhimdir.

4.Transport yo'nalishlarida innovatsiyalar: O'zingizni o'tkazadigan transport tizimini yaratishga qaratilgan innovatsiyalar tashqi tibbiyot va axborot texnologiyalari, vaqtiya cheksiz interfeyslari dasturlarining qo'llanilishi orqali rivojlanadi, internetga ulangani orqali bog'liqli xabarni o'tkazish, avtomatik navigatsiya va boshqalar.

Shu bilan birga, Xorazm viloyati misolidagi transport tizimi saloxiyatini oshirishning, xususan, transport interfeyslarini yaxshilash, energiya samaraliroq qilish, va yangi innovatsiyalarni qabul qilish kabi kadam-padanga ega bo'lganini ko'rsatadi. Bu yo'nalishlar viloyatdagi transport muammolariga echim topishi bilan, hali boshlangan yoki rivojlanayotgan bo'lganini ko'rsatadi.

Xorazm viloyati transport tizimining saloxiyatini oshirishga yo'nalishlar keng va murakkab bo'lib, bir qancha muhim yo'nalishlar ko'rsatish mumkin:

Transport interfeyslarining yaxshilanishi: Bu yo'nalishda, yo'lovchilar uchun yaxshi axborot va qulayliklar yaratish uchun transport interfeyslari, masalan, avtobus stantsiyalari, temir yo'l stantsiyalari, va avtomobil yo'laklari, yaxshi tuzilishi va qulay ko'rishni ta'minlash uchun ishlab chiqarilishi kerak. Bu transport interfeyslari orqali yo'lovchilar oson va tezda safarlarini boshqarishlari, bir necha transport turlaridan foydalanishlari mumkin va bu esa transport tizimining saloxiyatini oshirishiga yordam beradi.

Avtomobil yo'llarining yaxshilanishi: Avtomobil yo'llarining yaxshilanishi, yo'lovchilar uchun xavfsiz va tez ko'chishni ta'minlash, shuningdek, trafik qadamdorligini oshirish uchun mahalliy hukumat organlari va transport bo'limlari tarafidan katta ahamiyatga ega.

Jismoniy transport tizimini yaxshilash: Jismoniy transport tizimi yagona transportni, yomon moviy transport vositalarini chuqur moliyalashtiradi, bundan tashqari, avtomobil yo'llarining yaxshilanishi, trafik qadamdorligi va yo'lovchilar uchun xavfsizlikni ta'minlashga yordam beradi.

Yerusti transport tizimini takomillashtirish: Yerusti transport tizimini takomillashtirish shu jihatdan juda muhimdir. Yerusti yo'llar va transport

infrastrukturasi yaxshiroq qilinishi yordamida, yo'lovchilar tezroq va tezroq o'z manzillariga yetishadi.

Innovatsiyalar va yangiliklar qabul qilish: Yagona transport tizimlarini yaratish, transport sohasida yangi innovatsiyalar qabul qilish, yangi texnologiyalar va transportning ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish kabi muhim yo'nalishlarga e'tibor qaratish hamda ularni rivojlantirish hamda joriy vaqtdagi e'lon qilingan innovatsiyalarni qo'llash hamda ularni implementatsiya qilish jiddiy muammolar keltiradi.

Shu bilan birga, Xorazm viloyati misolida transport tizimining saloxiyatini oshirishga qaratilgan bir qator yo'nalishlar, ularni amalga oshirish yo'li bilan birga, bu viloyatdagi transport tizimining rivojlanishini ta'minlash uchun muhimdir. Bu yo'nalishlar keng va birinchi navbatda yagona tizim tashkil etish, transport infrastrukturasi yaxshiroqlaydigan, energiya samaraliroq qilish yoki yangi innovatsiyalar va yangiliklarni qabul qilish yo'nalishiga ega.

ADABIYOTLAR:

1. Karimov I.A. Jahon moliyaviy-iqtisodiy inqirozi, O`zbekiston sharoitida uni bartaraf etishning yo`llari va choralari. – T.: O`zbekiston, 2009.
2. Karimov I.A. Mamlakatimizni modernizatsiya qilish va yangilashni izchil davom ettirish – davr talabi. //Xalq so`zi, 2009-y 14-fevral.
3. Toshpo`latova L.M. Mintaqaning ijtimoiy-iqtisodiy salohiyati. – T., 2004.
4. Yo`ldoshov Z.Yu. Milliy iqtisodiyot: O`quv qo`llanma. – T., 2004.
5. Mintaqaviy iqtisodiyot. –T.: Milliy universitet, 2003.
6. Raximova M. Mintaqa va mahalliy xo`jalik iqtisodiyoti: O`quv qo`llanma. – T., 2004
7. Ishmuhamedov A.E. O`zbekiston Milliy iqtisodiyoti: Darslik. – T., 2006